

سؤالات درس ۸

آ) معنی واژه‌ها را بنویسید.

۱. بوم و بر:	۲. سلسله:	۳. تاخت و تاز:	۴. سهمگین:
۵. آهنگ کردن:	۶. می‌بایست:	۷. یال:	۸. زرین:
۹. چیرگی:	۱۰. خواری:	۱۱. گلگون:	۱۲. یورش:
۱۳. ذوق:	۱۴. اعلاء:	۱۵. ماکیان:	۱۶. هان:

ب) معنی و مفهوم هر قسمت را ساده و روان بنویسید.

۱۷. چو ایران نباشد، تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
۱۸. در میان این همه شکوه و جلال ناگاه تاخت و تازی سهمگین از سوی باختر، آغاز گشت.
۱۹. من آریو برزن / فرزند ایرانم / در آخرین سنگر / اینک تنم، جانم
۲۰. هنوزم ز خردی به خاطر دَرست که در لانه‌ی ماکیان بُرده دست
۲۱. به منقارم آن سان به سختی گزید که اشکم چو خون از رگ، آن دم، جهید
۲۲. پدر خنده بر گریه‌ام زد که هان وطن داری آموز از ماکیان

پ) جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید.

۲۳. شعر «من آریو برزن / فرزند ایرانم / در آخرین سنگر / اینک تنم، جانم» سروده‌ی ..... است.
۲۴. متن درس «آوازی برای وطن» نوشته‌ی ..... است.
۲۵. شعر «وطن دوستی» سروده‌ی ..... است.
۲۶. .... به کسی می‌گویند که انسان‌ها را دوست دارد.

ت) درست یا نادرست را مشخص کنید.

درست نادرست

- ۲۷. آریو برزن، در اولین حمله‌ی اسکندر، او و سپاهیان‌ش را وادار به عقب‌نشینی کرد.
- ۲۸. بیت «چو ایران نباشد، تن من مباد / بدین بوم و بر، زنده یک تن مباد» سروده‌ی سعدی است.
- ۲۹. کوروش سلسله‌ی هخامنشی را در ایران بنیان نهاد.
- ۳۰. اسکندر در حمله به ایران، به هر شهری که می‌رسید آن را با خاک یکسان می‌کرد.

ث) با انتخاب واژه‌ای از میان کمانک جاهای خالی را پر کنید.

- ۳۱. دویست سال بود که کوروش سلسله‌ی ..... (هخامنشی، اشکانی) را در ایران بنیان نهاده بود.
- ۳۲. اسکندر که مردی شهرت‌طلب بود از سرزمین ..... (یونان - ایران - مقدونیه) با لشکری انبوه به سوی کشورمان هجوم آورد.
- ۳۳. آفتاب هنوز ..... (فروق - فروغ) زرین خود را نتابانده بود.
- ۳۴. دلیران ایران، راه دوم را ..... (برگزیدند، برگزیدند)

ج) پاسخ کوتاه بدهید.

- ۳۵. تاخت وتاز سهمگینی که از سوی باختر آغاز گشت، چه بود؟
- ۳۶. وقتی سپاهیان اسکندر وارد گذرگاه شدند، آریو برزن چه فرمانی به سربازانش داد؟
- ۳۷. دلیران سپاه ایران، وقتی خود را در محاصره‌ی سپاه اسکندر دیدند، چه کردند؟
- ۳۸. میهن‌دوست یعنی چه؟
- ۳۹. عناصر داستان را کامل کنید.

شخصیت‌ها ← ..... ← مکان ← ..... ← پیام

چ) املاى موربانه‌ای

۴۰. در متن زیر حرف‌هایی را که موربانه‌ها خورده‌اند، دوباره بنویسید.

تخت جمشید باع...مت و شکوه خیره‌کننده‌اش مرکز فرمانروایی ایران بود. ناگاه تاخت و تاز س...مگین از سوی باخ...ر، آغاز گشت. برای ورود به پارس می‌بایست از گ...رگاهی تنگ در میان کوه‌ها بگ...رد.

آیا باید تسلیم شد و چیر...سی دشمن را بر خانمان دید و خ...اری و خفت را به جان خرید. یا جنگید و خاکِ وطن را از خون خود گلگون کرد؟

هنوزم ز خ...دی به خا...ر درست که در لانه‌ی ماکیان برده دست

به من...ارم آن سان به سختی گزید که اشکم چو خون از رگ آن دم ج...ید

پدر خنده بر گریه‌ام زد که ....ان! و ....ن داری آموز از ماکیان

ح) درک متن

۴۱. جمله‌های زیر را با دقت بخوانید و آن‌ها را براساس مفهوم مرتب کنید.

۱. و سلام می‌شنوی
۲. کارهای خوبمان نتیجه‌ی خوب دارد.

۳. باز همان را به تو برمی‌گرداند.
۴. حتماً تا به حال، به کوه رفته‌ای.

۵. و اگر کار بدی انجام دهی، به خودتان بدی کرده‌اید.

۶. اگر آنجا به کوه سلام کنی، صدای سلامت به خودت برمی‌گردد.

۷. دنیا هم مثل کوه است.
۸. و کارهای بدمان نتیجه‌ی بد.

۹. اگر هم به کوه حرف تند و تلخی بزنی.

خ) تصویرنویسی و نگارش

۴۲. برای هریک از موارد زیر یک جمله بنویسید.

آ) خاک وطن: ب) زردوست: پ) کتاب دوست: ت) سرداران شجاع:

۴۳. تصویر صفحه‌ی ۶۸ را به صورت یک داستان کوتاه بازنویسی کنید.

د) سؤالات چهارگزینه‌ای

۴۴. کدام یک از گزینه‌های زیر یک جمله است؟

۱) فروغ زرین آفتاب تابستانی شهر زیبای ما (۲) بیا

۳) نام نیکوی همه‌ی دوستان خوب دوران کودکی من (۴) سپاه بزرگ کوروش، بنیان‌گذار سلسله‌ی هخامنشی

۴۵. کدام عبارت با ضرب‌المثل «قطره‌قطره جمع گردد وانگهی دریا شود» تناسب دارد؟

۱) اگر روزی ۱۰ تومان جمع کنی پس از مدتی گنجینه‌ای از ثروت خواهی داشت.

۲) اگر روزی یک کتاب هدیه بدهی، یک کتاب از کتابخانه‌ات کم می‌شود.

۳) اگر خسیس باشی بالاخره ثروتمند می‌شوی.

۴) از راه کسب دانش می‌توان به ثروت زیادی دست یافت.

۴۶. به کسی که خانواده‌اش را دوست دارد چه می‌گویند؟

۱) پدردوست (۲) مادردوست (۳) خانواده‌دوست (۴) عیال‌وار

۴۷. کدام گزینه غلط املائی دارد؟

۱) غلّه (۲) قلّه (۳) ایثار (۴) چیره‌گی

۴۸. کدام گزینه نادرست است؟

۱) کوروش سلسله‌ی هخامنشی را در ایران تأسیس کرد.

۲) اسدالله شعبانی نقاش، شاعر و خوش‌نویس است.

۳) درس «آوازی برای وطن» نوشته‌ی محمد دهریزی، نویسنده‌ی خوش‌ذوق معاصر، است.

۴) شعر «وطن دوستی» سروده‌ی علی اکبر دهخدا است.

۴۹. معنی واژه‌های «باختر - یال - خُرد» به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

۱) مشرق - موی گردن - ناچیز

۲) مغرب - موهای گردن شیر و اسب - کوچک

۳) مغرب - موی سر - کم و بی ارزش

۴) مشرق - موی سر - کم کار

۵۰. کدام گزینه جزء عناصر داستان نیست؟

۱) فهرست

۲) شخصیت

۳) مکان

۴) پیام